

לזכרו של יצחק עולם

יצחק (פינקלשטיין) עילם

"כל תפקידי הצנובים כשלעצמם לא באו לי עכוח "התמודדות" עליהם
או תביעה להחזיק בם. ערביתם הוטלו עלי או הוצאו לי.
השתדלתי לפעול כמיטב יכולתי".

1900 חנוכה נולד בעיר לוקוב בפולין.

12.10.1920 עלייה לארץ ישראל.

"את הדרך לארץ עשיתי במשך כ- 5 חדשים. הייתה זו מעין מהדורה
מודרנית של "ויסעו ויחנו".

1920 השתתף בבחירות לוועדת ההסתדרות הראשונה
חבר מפלגת "אחדות העבודה".

1920-1923 עבד כפועל חקלאי בפרדסי פתח תקווה, בשדות גבעת עדה, בחפירת
תעלות ניכוז וייבוש ביצת כבארה, בסלילת כביש זיכרון יעקב - שוני -
בנימינה ובחפירת ברכות המלח בעתלית.

1921 מזכיר הפועלים בזיכרון יעקב.

"ראיתי עניין להשפיע בדרך של ערכי ספרות ושירה. הייתי קורא באזני
הפועלים בשבתות שירים וסיפורים של רבינדרנאט טאגור בתרגומו
המצוין של דוד פרישמן".

1923 ועידת ההסתדרות השנייה. מרכז ועדת הבחירות בחיפה מטעם
"אחדות העבודה".

1923 חורף השתקע בירושלים. סתת ומדריך, שימש כמזכיר אגודת הסתתים ופעל
להתמחות במקצוע.

עבד כסתת בבניית האוניברסיטה העברית שעל הר-הצופים, ירושלים.

"עסקתי בסיתות באוניברסיטה שעל הר-הצופים, לשם הייתי עולה
ברגל מחדרי בבית ישראל החדשה, בשביל המוליך להר, בהקדימי להגיע
למקום כדי להספיק ליהנות מיפי הזריחה המשתקפת על פני ים המלח,
ולעתים משתהה גם לאחר גמר העבודה כדי ליהנות מן השקיעה
שבמערב".

- מזכיר מועצת פועלי ירושלים. 1927-1932
- זים תעסוקה בתקופת אבטלה קשה, דאג לתנאי עבודה, זכויות עובדים והסכמי עבודה, ועשה רבות לפיתוח תרבות ואמנות עממיים כמשימה של מועצת הפועלים.
- ראש משלחת האופונוענים של "הפועל" לאולימפיאדת הפועלים בוינה. קיץ 1931
- "נענית להצעה לשמש ראש קבוצה לרוכבי אופנוע של "הפועל" שעשתה את הדרך מירושלים עד וינה כדי להשתתף באולימפיאדה של הפועלים".
- "בתחנת בניינים בדרכי ארצה הכרתי את אשתי לעתיד, לאה, ונישאנו".
- מייסד ומנהל "קרן חוסר עבודה" בהסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל בבית הועד הפועל ברח' אלנבי, ת"א. 1933-1949
- הקרן מילאה תפקיד חשוב ומרכזי בעת משבר התעסוקה בשנות השלושים. יוזמתו הבלתי נדלית של יצחק בדאגה ליצירת מקומות עבודה לדורשיה מכל הסוגים – עובדי כפיים, בעלי מקצועות חופשיים, ואף סופרים ואמנים – מנעה סבל ויאוש מבודדים ומרבים כאחד.
- חבר הנשיאות הראשונה של "אורט" העולמי. 1946-1949
- מנכ"ל משרד העבודה, השיכון והביטוח הלאומי. נקרא לתפקיד ע"י שרת העבודה, גולדה (מאירסון) מאיר. 1949-1958
- "אותה עת משרד העבודה נדרש לפעול בתחומים רבים – הקמת שיכונים, פיתוח אזורי יישוב חדשים, סלילת כבישים, המצאת מקומות עבודה למאות אלפי עולים חדשים ופיתוח חוקי עבודה, הכשרה מקצועית וקידום הביטחון הסוציאלי".
- המנכ"ל הראשון של "כור", פרש לגימלאות ב-1968. 1958-1968
- בשנת 1958 נערכה ראורגניזציה ב"סולל בונה" ו"כור" הפך לקונצרן עצמאי, הזרוע התעשייתית העיקרית של חברת העובדים.
- "משנענית לקריאת פנחס לבון, מזכיר ההסתדרות הכללית, ראיתי חובה לעצמי לעשות כל הנדרש כדי לקדם את "כור". מקץ עשור הושג היעד וקבוצת "כור" הפכה לתאגיד התעשייתי החשוב ביותר בארץ".
- חבר הועד הפועל של ההסתדרות הכללית ומזכירות "חברת העובדים".
- חבר הנהלת בנק הפועלים, הבנק לפיתוח התעשייה, חברת "כלל", החברה לרשות ניירות ערך, "לפידות", "נפטא".

חבר הנהלת - "רשות הגנים הלאומיים".

1955-1990

"תפקיד אחד בחרתי אני לעצמי - עשייה לשיפור נוף הארץ. רשות הגנים הלאומיים תרמה רבות לפיתוח ולטיפוח רשת ענפה של גנים לאומיים, בהם פינות חמד נדירות להנאתם של תושבי הארץ".

יו"ר "קרן גולדה מאיר לקידום חברתי של נוער מאזורי פיתוח וספר",
יוזם ומקים הקרן בשיתוף עמיתים, וותיקי משרד העבודה.

1975-1998

במשך חצי יובל שנות קיומה של "קרן גולדה מאיר" הציב יצחק עילם כמטרה - לסייע במימוש שלוש מילות מפתח - חינוך, השכלה וידע. הוא פעל במאמצים בלתי נלאים להבטחת משאבים הדרושים לסטודנטים מתוך אמונה מוחלטת במ - בדור הצעיר - וביכולתם האינטלקטואלית והמקצועית.

פרס ישראל הוענק כ"תרומה מיוחדת לחברה ולמדינה" למפעל עיירות הפיתוח בישראל - מפעלים המשלבים מימוש מיזוג גלויות, בטחון, התיישבות וערכי יהדות וציונות.
"קרן גולדה מאיר" נמנתה על אלה.

1984

נפטר בתל-אביב.

1.11.1999

יצחק עילם כתב ופירסם מאמרים וכן את הספרים:
פרקי ירושלים, עם עובד-תרבות וחינוך, תל אביב תשל"ג 1973
בנתיבי מעשה, עם עובד-תרבות וחינוך, תל אביב תשל"ד 1974